

Współczesna infrastruktura kolejowa Polski

Kolej w Polsce

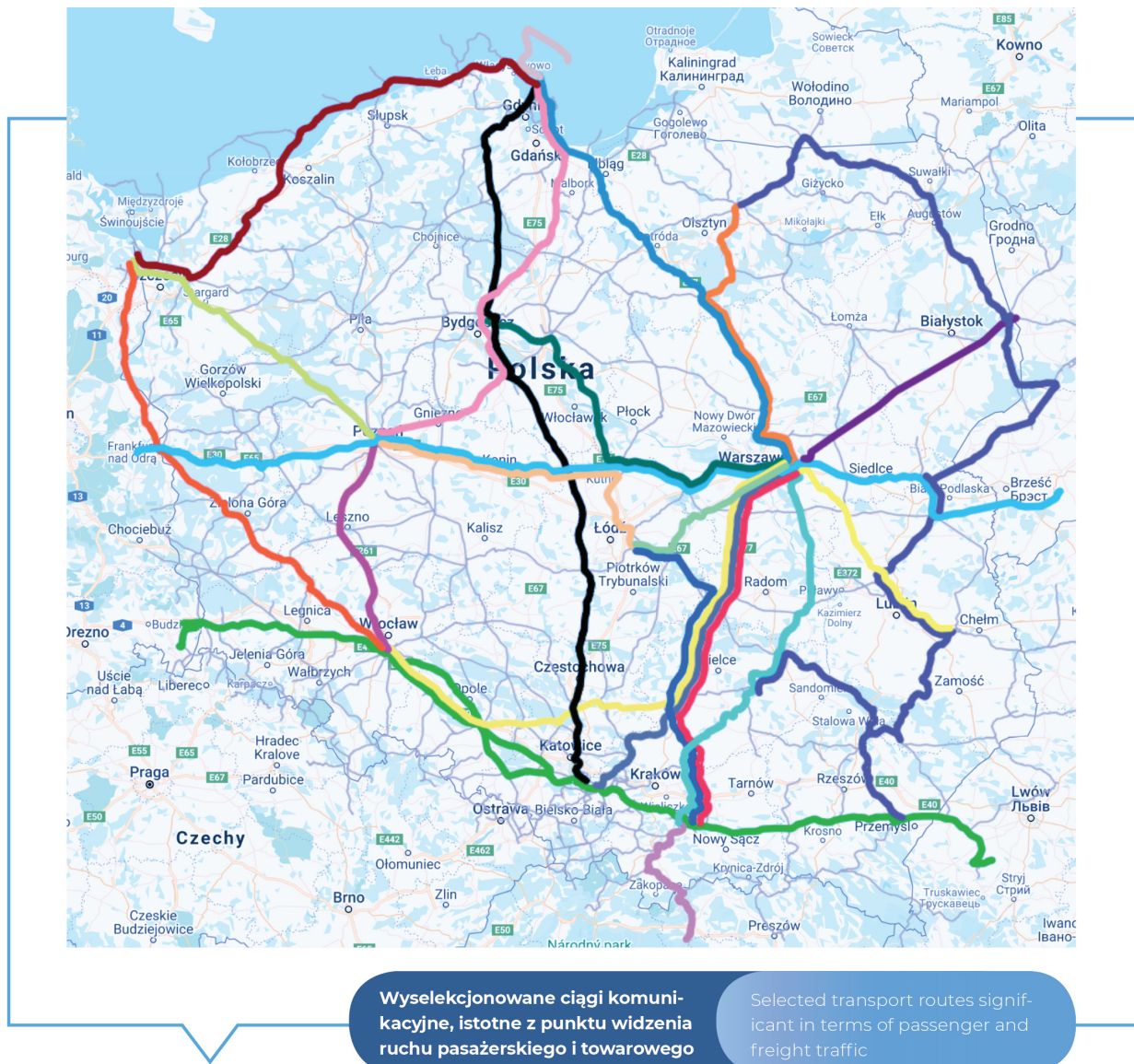
29 grudnia 2020, Bydgoszcz

Każdego roku na polskich torach swoje trasy przebywa ponad 1,5 mln pociągów pasażerskich i prawie 500 tys. pociągów towarowych. W 2019 roku długość eksploatowanych linii kolejowych przez wszystkich zarządców infrastruktury (koleje normalnotorowe i szerokotorowe) wynosiła 19 503 km i w porównaniu z poprzednim rokiem, wzrosła o 155 km.

Linie w eksploatacji

Długość linii kolejowych zelektryfikowanych, będących w eksploatacji wszystkich zarządców infrastruktury w Polsce, wynosiła w 2019 roku 12 017 km. Linie o znaczeniu państwowym zarządzane były wyłącznie przez PKP PLK, stanowiąc 69% linii eksploatowanych przez spółkę i 65% wszystkich linii w Polsce. Długość linii o znaczeniu państwowym zwiększyła się względem 2018 roku o 100 km. Łączna długość linii dwutorowych wyniosła na koniec 2019 roku 8813 km. Linie jednotorowe nadal stanowią większość linii kolejowych w Polsce, co w wielu przypadkach jest źródłem problemów związanych z ich przepustowością. Zdecydowana większość (91%) linii dwutorowych jest zelektryfikowanych, podczas gdy wśród linii jednotorowych przeważają niezelektryfikowane (62%). Wszystkie linie szerokotorowe na terenie Polski są jednotorowe.

Poziom średniej gęstości linii kolejowych w 2019 roku wyniósł 6,24 km/100 km². Największy wzrost długości linii miał miejsce w województwach podlaskim (26 km) i lubuskim (25 km). Najwyższy poziom gęstości linii jest w województwie śląskim (15,7 km/100 km²), a najmniejszy w województwie podlaskim (3,8 km/100 km²). Spośród wszystkich województw, największy udział w długości sieci kolejowej posiadało województwo śląskie (10,1%), a najmniejszy – świętokrzyskie (3,7%).

W ostatnich latach systematycznie zwiększa się dopuszczalna prędkość na sieci kolejowej. W Polsce nadal duży udział mają tory o najniższych parametrach wg dopuszczalnych prędkości. W 2019 roku szlaki z prędkością maksymalną do 60 km/h stanowiły ok. 23%, a w przedziale od 60 do 80 km/h ponad 15%. W przypadku międzywojewódzkich połączeń pasażerskich, prędkość w granicach od 80 do 120 km/h jest często niewystarczająca do realizacji usług, a pożądaną prędkością jest 120 do 160 km/h. W ostatnich latach, za sprawą prac modernizacyjnych, udało się zwiększyć udział linii kolejowych o dopuszczalnym nacisku osi 221 kN i na koniec 2019 roku stanowił on 60,4%. Infrastruktura o dopuszczalnym nacisku osi poniżej 200 kN stanowiła 23% ogółu długości torów w Polsce.

Zarządcy linii kolejowych

Największym zarządcą infrastruktury kolejowej jest PKP PLK, który w 2019 roku dysponował 18 679 km czynnych linii i 1858 km linii wyłączonych z eksploatacji. Najdłuższą siecią linii szerokotorowych (395 km) zarządza spółka PKP LHS. Do zarządców infrastruktury w Polsce, oprócz głównego zarządcy PKP PLK należą: CTL Maczki-Bór, DSDiK, Euroterminal Sławków, Infra Silesia, KP KOTLARNIA - Linie Kolejowe, Pomorska Kolej Metropolitalna, PMT Linie Kolejowe, Cargotor, JSK i UBB Polska. Dodatkowo na rynku funkcjonują firmy, które łączą funkcję zarządcy i przewoźnika kolejowego poprzez zarządzanie infrastrukturą kolejową i wykonywaniem przewozów kolejowych na liniach przeznaczonych wyłącznie do wykonywania miejskich lub podmiejskich przewozów

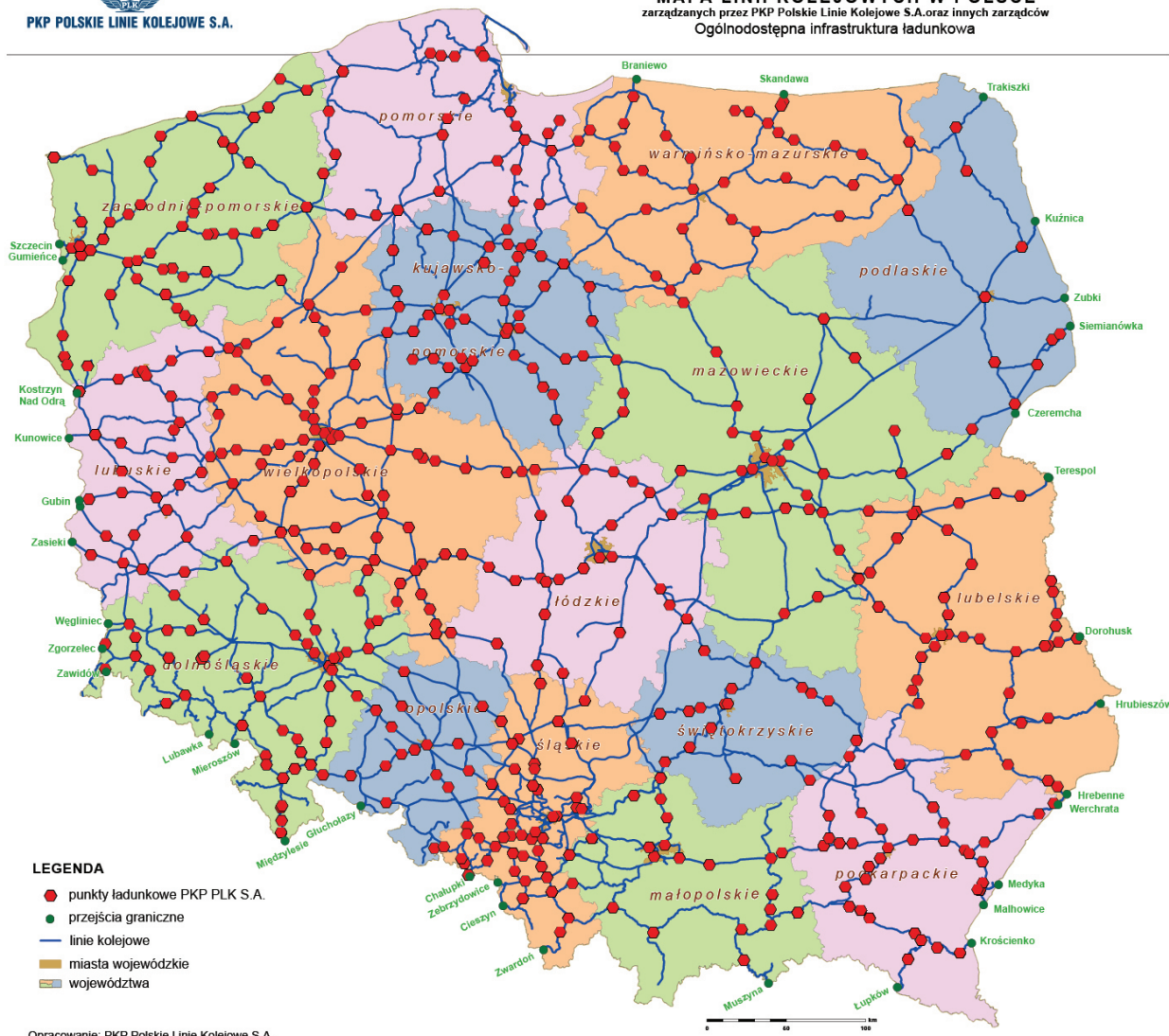
kolejowych oraz na linii szerokotorowej. Są to: PKP SKM, WKD oraz PKP LHS.

W 2019 roku kolejny raz wzrosły przychody zarządców w stosunku do roku poprzedniego. PKP PLK otrzymały dotację (wraz ze środkami z Funduszu Kolejowego) w wysokości 3,9 mld PLN. Koszty działalności operacyjnej zarządców wzrosły do rekordowego poziomu 700 mld PLN. Na podstawie Planu Inwestycyjnego Spółki, PKP PLK realizowało projekty finansowane ze środków Funduszu Spójności, budżetu państwa, Funduszu Kolejowego oraz środków własnych przedsiębiorstwa.

Infrastruktura PKP PLK:

- 18 679 km eksploatowanych linii kolejowych
- 14 013 przejazdów kolejowo-drogowych
- 5427 budynków posterunków technicznych
- 38 825 rozjazdów
- 25 003 obiektów inżynierskich
- 15 006 budowli (wiat, peronów, ekranów akustycznych)

Na koniec 2019 roku zarządcy infrastruktury liniowej zatrudniali 40 617 osób. Najwięcej z nich (ponad 96%) pracowało u największego zarządcy infrastruktury - PKP PLK. Pracownicy na stanowiskach bezpośrednio związanych z ruchem pociągów, stanowią prawie połowę wszystkich pracowników zatrudnionych u zarządców infrastruktury.

Terminale intermodalne

W 2019 roku na terytorium Polski znajdowało się 39 terminali przeładowujących jednostki transportu intermodalnego. Zajmowały one powierzchnię ok. 524,3 ha. Ich roczny potencjał przepustowości w 2019 roku kształtował się na poziomie 9 047 240 TEU, a podaż powierzchni ładunkowej była na poziomie 196 449 TEU. 2019 roku na rynku magazynowym odnotowano znaczny wzrost (23%) podaży powierzchni, względem wcześniejszego. Zasoby magazynowe i przemysłowe wynoszą ok. 18,6 mln m². Największy potencjał - niemal 4,5 mln m² - ma Warszawa i okolice, 3,5 mln m² powierzchni znajduje się na Górnym Śląsku.

PKP Cargo jest drugim największym towarowym przewoźnikiem w Unii Europejskiej, który dysponuje:

- 25 terminalami przeładunkowymi w najważniejszych punktach w Polsce - 6 z nich znajduje się w pobliżu granicy wschodniej
- 2 centrami logistycznymi
- PKP Cargo Małaszewicze - 4 w pełni funkcjonalne terminale, które umożliwiają przeładunek

wszelkich towarów masowych i sztukowych

- Medyka-Żurawica - centrum logistyczne na granicy z Ukrainą
- 5 terminalami kontenerowymi

Najnowsza inwestycja intermodalna PKP CARGO to terminal Poznań-Franowo, zlokalizowany na styku ważnych szlaków komunikacyjnych. Terminal jest największą stacją towarową w Wielkopolsce. Plac składowy ma powierzchnię około 20 tys. m², a układ torowy osiąga łączną długość 1,57 km. Szacunkowa zdolność przeładunkowa terminalu wynosi 60 tys. TEU. W Polsce funkcjonuje też w Swarzędzu intermodalny Terminal Kontenerowy Clip. Zlokalizowany jest na trasie głównego korytarza transportowego na linii E-30 (Rotterdam, Antwerpia, Warszawa, Moskwa, Pekin) oraz przy S5 i A2.

Dane teleadresowe

ul. Jana Matejki 1A
85-061 Bydgoszcz, Polska
tel.: [52 551 37 66](tel:525513766)
www.quixi.pl